

Statens vegvesen

BERGEN KOMMUNE PLAN- OG
BYGNINGSETATEN
Postboks 7700
5020 BERGEN

Behandlende enhet:	Saksbehandler/telefon:	Vår referanse:	Deres referanse:	Vår dato:
Transport og samfunn	Hilde Birgitte Kalleklev / 55516386	21/92769-2	202008744	04.06.2021

Uttale til offentlig ettersyn – Arealstrategi – Dokken i Bergen kommune

Vi viser til høring datert 07.05.2021 med forslag til arealstrategi for Dokken i Bergen Kommune og avtalt høringsfrist 05.06.2021.

Saken gjelder

Arealstrategi for Dokken er en del av utviklingsprogram for Dokken og skal bidra til å konkretisere de overordnede visjonene for området. Arealstrategien inneholder 4 delprosjekter: Bergen havn, Mobilitet og transport, Landskap og ekspansjon i sjø, samt samlokalisering av Havforskningsinstituttet (HI), Fiskeridirektoratet (Fdir) og Nye Akvariet.

Dokken og Jekteviken er i dag et stort havneområde med full drift av gods- og passasjertrafikk. Godshavnen skal flyttes ut av Bergen sentrum, og det vil da bli frigjort i overkant av 200 dekar til byutviklingsformål sentralt i byen. Bergen kommune eier mesteparten av arealene.

Arealstrategien er ikke en del av et arbeid knyttet opp til plan- og bygningslov, det legges opp til at den skal legge et grunnlag for videre planarbeid og formelle prosesser etter plan og bygningsloven. Statens vegvesen er usikker på vår rolle i dette arbeidet, da det ikke er knyttet opp til formelle prosesser i pbl.

Statens vegvesens rolle i planleggingen

Statens vegvesen har ansvar for at føringer i *Nasjonal transportplan (NTP)*, *Statlige planretningslinjer for samordnet bolig-, areal- og transportplanlegging*, vegnormalene og andre nasjonale og regionale arealpolitiske føringer blir ivaretatt i planleggingen. Statens vegvesens samfunnsoppdrag er «å utvikle og tilrettelegge for et effektivt, tilgjengelig, sikkert, og miljøvennlig transportsystem».

Postadresse
Statens vegvesen
Transport og samfunn
Postboks 1010 Nordre Ål
2605 LILLEHAMMER

Telefon: 22 07 30 00
firmapost@vegvesen.no
Org.nr: 971032081

Kontoradresse
Nygårdsgaten 112
5008 BERGEN

Fakturaadresse
Statens vegvesen
Regnskap
Postboks 702
9815 Vadsø

Vi uttaler oss som forvalter av riksveg på vegne av staten, og som statlig fagmyndighet med sektoransvar innenfor vegtransport. Statens vegvesen sitt sektoransvar for vegnettet betyr at Statens vegvesen har et overordnet ansvar for at trafiksikkerhet, klima og miljøhensyn og helhetlig bypolitikk ivaretas i alle planforslag som berører samferdsel. Dette gir oss rett til å stille krav til både statlige, fylkeskommunale og kommunale veger, gater og løsninger for gående og syklende.

Statens vegvesens rolle i denne saken er forvalter av riksveg og statlig fagmyndighet med sektoransvar innenfor vegtransport.

Arealpolitiske føringer for planarbeidet

Viktige føringer for planarbeidet videre vil være:

- Mål i NTP om nullvekst i personbiltrafikken
- Sykkelstrategi for Bergen
- Gåstrategi for Bergen
- Kollektivstrategi for Hordaland
- Byveksttalen
- Statlige planretningslinjer for samordnet bolig-, areal- og transportplanlegging.
- Arbeidet med ny Trafikkplan for sentrum
- Arbeidet med KDP for kollektivtransport mot vest

Våre merknader til planforslaget

Statens vegvesen er positiv til det overordnede byplangrepet med en finmasket gatestruktur med større allmenninger som legger godt til rette for gående. Vi støtter også målsettingen om en bilfri bydel som støtter oppunder målene om nullvekst i personbiltrafikken.

Nullvekstmålet

Statens vegvesen er i all hovedsak positiv til måten arealstrategien støtter oppunder nullvekstmålet. Det legges opp til gode løsninger for gående og syklende.

Vi stiller spørsmål ved om reisemiddelfordelingen det legges opp til er realistisk. Det legges til grunn at arbeidsreiser i tilknytning til arbeidsplasser på Dokken skal ha 0 % bilandel. For å få til dette kreves strenge tiltak for å begrense bilbruk og god tilrettelegging for kollektiv, sykkel og gange. Dersom området skal bygges ut i etapper, og Havforskningsinstituttet og Fiskeridirektoratet etablerer seg først med et stort antall arbeidsplasser, må det sikres et vesentlig bedre tilbud til gående, syklende og kollektiv brukere enn området har i dag. Arealstrategien bør i større grad ta opp i seg virkemidler for at Dokken skal bli en bilfri bydel ikke bare på sikt når området er ferdig utbygd, men gjennom hele prosessen.

Strategien må være fleksibel nok til å fange opp endringer i reisemåter og ny teknologi, dette er lite drøftet i mobilitetsstrategien. Vi ser det som positivt at det legges opp til bildeling.

Lav parkeringsdekning er et godt virkemiddel for å redusere bilkjøringen, Statens vegvesen er i hovedsak positiv til den lave parkeringsdekningen det legges opp til. Vi vil likevel kommentere at det i faser av utbyggingen, før tilbud til gående, syklende og bybane er på

plass kan være nødvendig med høyere parkeringsdekning for bil for å unngå fremmedparkering. Dette må vurderes i videre planarbeid.

Sykkel og gange

Det er en forutsetning at det legges opp til gode løsninger for sykkel for de trafikkmengdene som skal sykle, ikke bare til og fra området, men internt på Dokken og gjennom området. Reisemiddelfordelingen legger opp til en sykkelandel på oppunder 20 % som vil utgjøre et høyt antall syklister. I mobilitetsstrategien er det vurdert tilbud mot sør og mot vest. Vi savner en tydeligere vurdering av hvilket tilbud som minimum må være på plass for å betjene trafikkmengdene.

I det videre arbeidet må sykkel og gange tydeliggjøres i alle gateløp/allmenninger. Erfaring viser at det lett kan oppstå konflikter på arealer som skal fungere for flere funksjoner som varelevering, uteoppholdsareal, uteservering, gang- og sykkeltrasé osv. I det videre arbeidet må det vises hva som gjøres for å unngå konflikter mellom de ulike brukergruppene. Dette vil være viktig for å oppnå attraktive og trafikksikre gaterom og univesel utforming.

Statens vegvesen som vegeier

Torborg Nedreaas gate er i dag en del av riksveg 555, begrunnelsen for at dette er en riksveg er at det er et statlig ansvar å sikre veg fram til viktig havn/terminal for Hurtigruten og utenlandsferger. Foreløpig er det avklart at godshavn skal flyttes vekk fra Dokken, situasjonen for fergetrafikken er uavklart. I saksframstillingen foreslås det at det: *blir tatt en prinsipiell beslutning som setter i gang arbeidet med å finne løsninger for ferge og cruise.* Framtidige havneformål og dermed også vårt ansvar som vegeier må tidlig avklares. Statens vegvesen kan ikke ta stilling til framtidig disponering av rv 555 Torborg Nedreaas gate før det er avklart hvilken funksjon vegen skal ha og om det fortsatt skal være riksveg.

Torborg Nedreaas gate har en funksjon for beredskap og som omkjøringsveg ved stenging av annet vegnett, denne funksjonen må opprettholdes.

Transportfunksjonen for Torborg Nedreaas gate.

Det er utredet løsninger for en Nordnestunnel som vil kunne avlaste Dokken, Nøstet og Engen. Det forutsettes i utredningen at i det videre arbeidet legges det til grunn at en eventuell Nordnestunnel vil knyttes til hovedveinettet via eksisterende jernbanetunnel, og ikke belaste gatenettet på Dokken. Nordnestunnelen vil være et virkemiddel for å redusere trafikken gjennom å endre transportfunksjonen til Torborg Nedreaas gate. Trafikken i gaten vil da kunne halveres til om lag 8.000 ÅDT.

Forslaget til arealstrategi strekker seg fra Dokken og under rv 555 Puddefjordsbroen. Statens vegvesen vil tidlig understreke at det ikke må legges opp til bygninger under broen. Av hensyn til drift og vedlikehold av brokonstruksjonen og sikkerhet for brann kan vi ikke tillate at det bygges under broen.

Videre planlegging

Det er videre reguleringsplanarbeid med områdeplan og detaljregulering som skal avklare endelig infrastruktur som veg, bybane, offentlige plasser, forbindelser og viktige

grøntstrukturer for de sentrale delene av Dokken. Det er også der de overordnede føringene blir ivaretatt med hensyn til estetisk og funksjonell kvalitet i nye offentlige rom, tilgjengelighet til bybanestopp, gode overganger mellom eksisterende og ny bebyggelse, og mot byrommene, levende bymiljø, kvaliteter for barn og god gjennomføringsøkonomi.

Nordnestunnel

Regulering av en Nordnestunnel må starte tidlig slik at ikke utbyggingen av områder på Dokken blir utsatt i påvente av utbygging av tunnel. Vi savner i tillegg en tydeligere kobling mellom etappevis utbygging og utvikling av transportsystemet knyttet til finansiering, både det interne og det overordnede transportsystemet.

Behov for videre utredninger

Statens vegvesen er opptatt av effekten utbyggingen vil få for det overordnede vegnettet. Her må det gjøres utredninger på sum effekt av utbygging på Dokken, Marineholmen, Nygårdstangen mm i tillegg til stenging av sentrum for gjennomkjøring. Statens vegvesen bidrar gjerne i det videre arbeidet med dette. Kobling mot arbeidet med ny trafikkplan sentrum vil være viktig.

Rekkefølge på utbygging og hvilke deler av infrastrukturen som må etableres når, må utredes videre. I en utbygging som skal gå over så lang tid må det legges til rette for en trinnvis utbygging med krav til opparbeidelse av ny infrastruktur. Det må avklares når Nordnestunnel og bybane må være på plass.

Gjennomføring

Arealer til viktig infrastruktur må sikres i tidlig fase, dette gjelder også arealer nødvendig for opparbeidelse, rigg og anlegg.

Avklaringer rundt rekkefølgekrav for opparbeiding og tiltak som kan være sikret opparbeidet blir en viktig del av arbeidet med områdelplan. Finansiering av viktig infrastruktur både internt på Dokken og utenfor planområdet må sikres gjennom områdeplanen.

Videre saksbehandling

Statens vegvesen ønsker lykke til med videre prosess og utvikling av ny bydel. Vi vil på vanlig måte delta i det videre arbeidet. Dersom det er spørsmål eller behov for avklaringer er det bare å ta kontakt.

Transport vest – transportforvaltning 3
Med hilsen

Frode Moen Aarland
seksjonsleder

Hilde Kalleklev
senioringeniør

Dokumentet er godkjent elektronisk og har derfor ingen håndskrevne signaturer.

Kopi

Statsforvaltaren i Vestland, Statens hus Njøsavegen 2, 6863 LEIKANGER
VESTLAND FYLKESKOMMUNE, Postboks 7900, 5020 BERGEN